

FILMKUNSTEN I DANMARK

INTERVIEW MED FORMANDEN FOR FILMRÅDET

BYRETSDOMMER FRANS LICHTENBERG

FLEMMING BEHRENDT

Til fremme af filmkunsten i Danmark oprettes en filmfond.

Lov om film og biografier § 17.

Filmrådet har til opgave at bistå myndighederne og filmfondens bestyrelse i sager om kunstnerisk vurdering af film og filmmanuskripter.

Lov om film og biografier § 28.

Garantier kan kun ydes for lån til produktion af film, som ifølge en af filmrådet foretaget vurdering må antages at kunne komme i betragtning ved ydelse af kvalitetsbidrag.

Lov om film og biografier § 18, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil gøre det muligt at præmiere en i sig selv anerkendelsesværdig kunstnerisk intention, også i tilfælde, hvor den færdige film ved en efterfølgende bedømmelse ikke vil blive karakteriseret som kunstnerisk tilfredsstillende.

Betænkning over forslag til lov om biografier af 6. maj 1964.

KVALITETSBIDRAGENE

– Den almindelige interesse for Filmfonden knytter sig især til den årlige uddeling af kvalitetsbidrag til danske spillefilm. Det drejer sig om film, man har set; de har været diskuteret – og alle har en mening om deres kvalitet. Da det er det eneste område, hvor Filmrådets magt er enevældig og samtidig her, kritikken har været voldsomst, vil vi begynde med at bede Dem kommentere den liste, vi har opstillet over de 24 film, det nuværende Filmråd har præmieret i sin nu afsluttede 4 års-periode. Er det uretfærdigt at opstille sådan en liste?

– Nej, det er jo udtryk for, hvad der rent faktisk er sket i de fire år, rådet har været i virksomhed. Man har villet hævde, at det skulle være Filmrådet selv, der har ønsket at anlægge den linie, at man skulle kvalitetspræmiere, hvor »der er tale om en i sig selv anerkendelsesværdig kunstnerisk intention«, og i tilfælde, »hvor den færdige film ved en efterfølgende bedømmelse ikke vil blive karakteriseret som kunstnerisk tilfredsstillende«. Dette er forkert. Citaterne stammer fra det folketingsudvalg, som behandlede forslaget til loven om film og biografier. På dette punkt har vi altså grundig støtte i filmlovens motiver, og når vi i så stor udstrækning har gjort brug af den mulighed, vi har for at belønne intentionerne, så må vi vel nok sige, at det er fordi de færdige produkter ikke i de enkelte år har været af en sådan kvalitet, som man kunne ønske sig, og som man må-

ske i hvert fald i år kunne have regnet med efter at loven har virket i så lang en periode.

– *Det vil sige, at man i tildelingen har måttet holde en balance mellem de film, man præmierer i kraft af deres kunstneriske værdi og dem, man præmierer for den gode vilje eller intentionen?*

– Det er helt rigtigt.

– *Og er det ikke en balance, som det er meget vanskeligt at holde?*

– Det kræver naturligvis et principielt udgangspunkt. I den forbindelse vil jeg gerne gå løs på et andet kritikpunkt, man har fremført: at det er urimeligt hvert år at uddele betydelige præmier til 6 film, hvis der i virkeligheden ikke med rimelighed er tale om kunstnerisk kvalitet for alle filmenes vedkommende. Filmrådet har bevidst søgt hvert år at uddele et beløb, som ikke er af så ringe en størrelse, at det ikke vil blive taget alvorligt af filmproducenterne som motiv til at satse på den kunstnerisk blot nogenlunde ambitiøse film fremfor den gængse folkekomedie. Det er helt klart, at man kunne have sat sig til ganske nøgternt og koldt hvert år at diskutere, om kvaliteten ikke var så forholdsvis ringe det pågældende år, at der var grundlag for slet ikke at uddele præmier eller at uddele præmier af meget ringe beløb i kroner og øre. På den måde ville man kunne tilstræbe, at præmierne blev et nogenlunde absolut udtryk for kvaliteten af den enkelte film – noget man også har været inde på i artikler. Det har De også været inde på.

– *Ja, det er jo den påstand, der ligger til grund for opstillingen efter præmierens størrelse.*

– Filmrådet har ikke først og fremmest tilstræbt at få lavet en sådan absolut vurdering for den enkelte film, men har ønsket, at der hvert år skulle ske en ret betydelig støtte til den danske filmproduktion gennem kvalitetspræmierne.

– *Jamen er det ikke en funktion, som i forvejen produktionsstøtten har. Går det ikke sådan: Man har hvert år uddelt 6 præmier...*

– Ja, det er nu et tilfælde, som måske er pudsigt – men det er dog et rent tilfælde.

– *Samtidig gør man dog det, at man regulerer det på den måde, at den samlede præmiesum ikke har været den samme hvert år. Der har fra Filmfondens bestyrelse været afsat nogenlunde det samme beløb, omkring 1,7 mill. Men man har ikke noget år uddelt hele beløbet.*

– Nej.

– *Det må vel ses som udtryk for, at man ikke har fundet den fornødne kvalitet blandt filmene til at disponere over hele summen.*

Eller hvorledes fremkommer totalsummen for det enkelte år?

– Hvert år har vi meget omhyggeligt gennemdrøftet hver enkelt film.

Efter drøftelsernes afslutning har vi foretaget en afstemning med stemmesedler, og afstemningsresultatet blev de første tre år beregnet af en revisor. Det endelige præmieringsresultat forelå herefter i disse år i form af en erklæring fra den statsautoriserede revisor, der var bekendt med hvilket beløb fonden de enkelte år havde afsat til kvalitetspræmiere, med de præmiemaxima rådet i forståelse med fonden havde vedtaget skulle være gældende og med det pointsystem, rådet arbejdede med. Fordelen ved en sådan ordning er indlysende. Der opstår aldrig formelle problemer om præmieringens rigtighed. Ulemperne er imidlertid ligeså iøjnespringende.

Man kan få et resultat, hvor – skal vi sige: meningerne trækker i hver sin retning, og det afstemningsresultat, der udgår, gør ingen tilfredse. Og det har så betydning, at vi i år, på baggrund af de indvundne erfaringer efter den sædvanlige, meget grundige gennemgang foretog en afstemning efter det samme pointværdisystem som tidligere. Afstemningen var imidlertid alene vejledende for rådet. Derefter havde vi en fri drøftelse, og foretog en justering af det afstemningsresultat, som stemmesedlerne havde givet.

Det er helt klart, at det er en vanskelig opgave. Man kan glimrende tænke sig, at uenigheden kan være lige så stor blandt Filmrådets medlemmer som blandt dagbladskritikerne. Der kan være medlemmer, som synes at den film, som ved den vejledende afstemning er blevet placeret bedst, måske i virkeligheden slet ikke burde have præmie, eller burde placeres nederst på skalaen. Og i sådant et tilfælde vil det jo ikke være muligt at tale sig til rette. Det er kun muligt, hvis der ikke er de allervoldsomste divergenser. Det var ikke tilfældet i år, hvor der vel kunne herske uenighed om film A eller film B skulle være den, der blev placeret øverst på listen, og man måske var to nogenlunde lige store grupper, der holdt på hver sin film, men hvor man uden vanskelighed kunne nå til enighed om, at det så ville være naturligt at sidestille de to film.

Jeg tror, at det er den almindelige opfattelse indenfor Filmrådet, at vi i år har nået et resultat, som – hvad angår indplaceringen af de enkelte film – er acceptabel for samtlige rådets medlemmer.

– *Rummer listen over de 24 præmierede film – ud fra de synspunkter, De nu har gjort rede for, nogen overraskelser for Dem?*

– Ja, jeg vil sige, at der naturligvis er ting i den, som må føles utilfredsstillende for mig, og der er andre ting, som vil føles utilfredsstillende for andre medlemmer af Filmrådet. Når jeg ser på de tre første films placering, så er jeg fuldstændig tilfreds, og mon ikke de fleste vil kunne være det? Længere nede er der ting, som kan falde noget for brystet, og som jeg kan være lidt ked af at se, måske, på den liste.

Men her må jeg pointere at det afgørende ikke er, om jeg personlig kan føle nogle af placeringerne mindre tilfredsstillende. Jeg må erkende, at hvis Filmrådet, på syv medlemmer, skal nå til et resultat, kan hvert medlem ikke få det helt, som han vil have det. Det er jo i sig selv en vanskelig ting at sidde i et kollegium, som skal tage ansvaret

De præmierede film

	Præmie	1968-værdi
1. Sult (1966)	375.000	415.000
2. Gertrud (1965)	350.000	406.000
3. Der var engang en krig (1966)	350.000	386.000
4. Mennesker mødes (1968)	350.000	350.000
5. Doktor Glas (1968)	350.000	350.000
6. To (1965)	291.000	338.000
7. Tine (1965)	211.000	245.000
8. Fem mand og Rosa (1965)	211.000	245.000
9. I den grønne skov (1968)	225.000	225.000
10. Thomas er fredløs (1968)	225.000	225.000
11. Nu stiger den (1967)	210.000	222.000
12. Slap af, Frede (1967)	196.000	208.000
13. Historien om Barbara (1967)	182.000	192.000
14. Jeg er sgu min egen (1967)	157.500	167.000
15. Naboerne (1966)	150.000	165.000
16. Nordisk Kvadrille (1965)	132.000	154.000
17. Det var en lørdag aften (1968)	150.000	150.000
18. Jeg elsker blå (1968)	150.000	150.000
19. Den røde kappe (1967)	126.000	133.000
20. Slå først, Frede (1966)	125.000	138.000
21. Gift (1966)	100.000	110.000
22. Fantasterne (1967)	98.000	104.000
23. En ven i bolignøden (1965)	79.000	92.000
24. Utro (1966)	75.000	82.500

for kvalitetspræmiering. Man kan jo ikke andet end blive noget frustreret i visse tilfælde. Det ligger i sagens natur.

– *Tror De, at der er noget medlem i Filmrådet, som vil finde det fuldt ud acceptabelt, at »Dr. Glas« rangerer som nr. 5 med 350.000 og »Utro« som nr. 24 med godt 80.000?*

– Det vil jeg bestemt tro.

– *Jo, men det er jo også spørgsmålet om, hvad der ligger imellem »Dr. Glas« og »Utro«.*

– Det synes jeg kan være mere frugtbar at diskutere. Flere anmeldere vil måske ikke kunne tiltræde, at »Dr. Glas« har fået 350.000 i år. I det hele gælder det vel nok for 1967-68-produktionen, at vi i meget høj grad har kørt på muligheden for at belønne intentionerne. Det må vel nok erkendes – i hvert fald er det min personlige opfattelse – at ingen af de film som blev præmieret i år var helstøbte og fuldt ud vellykkede kunstværker, sådan som jeg fandt, det var tilfældet med f. eks. »Sult«, »Gertrud« og »Der var engang en krig«.

– *Det vil altså sige, at man i 1968 har gjort noget andet end i 1967, hvor man tog konsekvensen af den dårlige kvalitet ved at mindske den samlede præmiesum til 2/3 af beløbet fra det bedste år, 1965 (ca. 1 mill. over for 1,5 mill.). I 1968 har man lagt mere vægt på intentionen end på det færdige resultats selvstændige kunstneriske værdi.*

– Det er klart, at intentionerne træder stærkere frem i billedet, hvis der et enkelt år ikke er film, som synes at være helt vellykkede. Hele støtteordningen over for den danske filmproduktion er jo tostrengt. Dels får producenterne uden videre tilbageført den billetafgift på 15 % af billetprisen, som betales for de danske film. Den del af støtten er afhængig af, hvor mange mennesker, der kommer til den pågældende film. Herved får folkekomedien normalt en betydelig støtte. I modsætning hertil er den anden støtteform,

kvalitetspræmieringen, ikke afhængig af, hvorledes filmen bliver modtaget af det brede biografpublikum. Hvis man i Filmrådet er altfor high-brow i sine synspunkter og enten slet ikke uddeler penge eller uddeler meget få og små beløb i de år, hvor der ikke er nogen fuldt ud vellykkede kunstværker til bedømmelse – så er vi ovre i en situation, hvor man i realiteten kun giver producenterne støtte gennem den automatisk virkende tilbageførsel af billetafgiften. Jeg finder det på denne baggrund uheldigt, om man ikke tildelede de film præmier, der dog hæver sig noget over det almindelige niveau.

– *Men hvorfor skal man støtte en film, som måske mener det godt nok, men ikke er god nok. For publikum kan intentionen jo intet betyde, for dem må det være det færdige resultat, der tæller.*

– Der skal naturligvis være visse udslag af intentionen i filmen. Disse triste og oppustede ting, som ikke er andet end ambitionen for ambitionens skyld, bør ikke præmieres.

I forståelig irritation over, at de store intentioner ikke bærer mere frugt, kan der være medlemmer inden for et filmråd, som siger: vi er trætte af al den intentions-snak. En glat, dygtig, professionelt lavet underholdningsfilm, som er lykkedes helt i sin genre – den må gå forud for et voldsomt ambitiøst og langhåret projekt, som er gået endeligt på gulvet. Det er for at sige det hårdt. Jeg stiller mig personligt på den linie, at det er farligt at lade den glatte og teknisk dygtigt lavede underholdningsfilm, som rystes ud af ærmet på de enkelte atelier, få for store kvalitetspræmier. En sådan film – der er med til at holde liv i dansk filmproduktion og danske biografer – må forventes normalt at kunne klare sig ved den automatiske støtte gennem billetafgiften. For mig at se er kvalitetspræmieringen først og fremmest noget, der skal animere til at tage en risiko på kunstnerisk ambitiøse projekter. Men vi må erkende, at det er svært at lave film, og hvis

man har haft en virkelig seriøs vilje til at komme fremad og få lavet noget, som skulle højne filmkunsten i Danmark, så bør det, at den færdige film går på gulvet, ikke afskære den fra præmier, som kan give producenten mod til at fortsætte den farlige vej med at prøve at lave kunstneriske film i Danmark.

– *Men hvis man tænker sig 1968-praksis fortsat, således at man sigter mod at uddele et beløb, der nogenlunde svarer til det, man anvendte i et kunstnerisk meget bedre år som 1965, gør man så ikke beløbet til en størrelse, branchen trygt og roligt kan regne med. Er det en tilstrækkelig udfordring? Producenten kan så gøre sig en vis umage, men kan også tilgodese andre hensyn, som måske gør filmen mere rentabel. Han véd, at de penge kommer til branchen. I forvejen betyder jo produktionsstøtten, at han ikke lider det helt store tab.*

– Det er en stor misforståelse at tro, at man er dækket ind af en garanti for produktionslån. Forudsætningen for, at et lån på f. eks. 200.000 slippes af fonden er normalt, at producenten lider et tilsvarende tab, som han selv skal bære.

Vi må jo erkende, at de film, som vi har præmieret med de største beløb, ikke er film, der har sat deres producenter i stand til at fortsætte filmproduktionen. Det er oven i købet sådan, at hvis man laver regnskab for, hvordan det er gået de højst kvalitetspræmierede danske spillefilm, så vil man i vidt omfang nå til at producenterne – selv med de ikke ubetydelige kvalitetspræmier, de har fået, har sat penge til på filmene. Og det er et synspunkt, som man må overveje også i fremtiden om ikke de virkelig ypperlige film burde kunne kvalitetspræmieres med væsentlig større beløb end der er tale om i dag.

Jeg er i øvrigt enig i, at hvis det hvert år er således, at der kommer mindst 1 million kroner til udbetaling til omkring 6 danske spillefilm, så kan det naturligvis betyde, at filmproducenterne ræsonnerer: vi kan ligeså godt tage det lidt roligt, for pengene skal uddeles hvert år – om ikke til gode, så til de mindst dårlige af årets film. Det er naturligvis en meget betydelig risiko, og man kan spørge sig selv, om vi har været for fredsommelige og for positive i vores standpunkt hvert år ved præmieringerne. Det kommende filmråd må se, om tiden nu er kommet til at stramme kravene. Man må lade sig influere af, at ordningen nu har kørt i fulde fire år, og der er vel nok grund til at sige, at nu må branchen have skudt sig ind på den gældende ordning. Vi må kunne forvente at se uomtvistelige resultater af den i den nærmeste fremtid.

Man kan imidlertid efter min opfattelse dårligt bebrejde branchen, at der ikke er kommet flere fremragende film frem end det er tilfældet de sidste fire år. Jeg synes ikke, man kan pege på noget tilfælde, hvor Filmrådet har set et meget lovende manuskript, hvor filmen ikke senere er kommet i produktion, fordi ingen har villet løbe den fornødne risiko.

MANUSKRIPSTØTTEN

– *Tror De at den nuværende manuskriptstøtte er tilstrækkelig til at fremkalde nye manuskriptforfattere. Bestemmelsen ønsker med støtten at give »arbejdsro i et passende antal måneder, hvor forfattere fuldt og helt kan koncentrere sig om et manuskript«. Det foregår på den måde, at et beløb på mellem*

10 og 20.000 tildeles en manuskriptforfatter. Han får halvdelen, når han skal begynde og halvdelen når han afleverer manuskriptet.

– Jeg finder den bestående manuskriptordning meget gunstig for ansøgerne, men jeg kan være enig i, at man måske skulle lave mere publicity omkring de bestående muligheder, og prøve at lede nogle folk frem og tilbyde dem sagkyndig bistand med udarbejdelsen.

– På hvilke kriterier giver man manuskriptstøtte?

– Man forlanger fra fondens og rådets side, at der udarbejdes en synopsis, som kan give rådet en fornemmelse af, hvilke tanker man har gjort sig. Synopsen underkastes en almindelig vurdering i Filmrådet, som så afgiver en vejledende udtalelse til Filmfondens bestyrelse. Fonden skønner derefter frit over, om man vil imødekomme ansøgningen eller ej. Rådet har følt, at man over for ansøgninger om manuskriptstøtte må indtage en meget liberal holdning, og fondsbestyrelsen har fulgt samme linje.

– I de fire år har man givet manuskriptstøtte til over 40 projekter, som endnu ikke er kommet videre.

– Manuskripter – det er jo flaskehalsen i dansk filmproduktion. Derfor er det klart, at man må være meget villig til at løbe en alvorlig risiko, når man investerer i manuskriptarbejde, og det må man fremefter blive ved med.

– Det, der er i vejen, er altså, at resultaterne ikke er gode nok. Der må jo ligge mange manuskripter, som ikke bliver realiseret – enten fordi de ikke kan finde deres producent, eller ikke er gode nok – eller hvad skyldes det?

– Det kan jeg ikke sige, for vi ser jo kun de færdige manuskripter i de tilfælde, hvor der senere søges garanti for produktionen. Vi får ikke uden videre sendt manuskripterne til gennemsyn af Filmfondens bestyrelse.

– De bliver forelagt som en kendsgerning af forfatteren?

– Ja. Rådet inddrages slet ikke.

– Det vil sige, at faktisk véd De ikke spor om, hvilke projekter, der nogensinde er blevet færdige på manuskriptstadiet, og at Filmrådet ikke har noget overblik over forholdet mellem manuskripterens kvalitet og deres evne til at finde en producent, og ikke véd, om manglen skyldes, at en producent trods alt ikke vil satse på det, som har virkelig kvalitet, men savner kommerciel appeal – eller det skyldes at de folk, man har støttet, ikke har været støtten værd?

– Nej, det er rigtigt. Vi har ikke noget overblik over, om der blandt manuskripter, der er indgivet til fonden, skulle være ting, man synes der burde gøres en indsats for at få bragt i produktion. Det har vi ikke efter den gældende ordning, og der ville måske være noget rimeligt i, at man sikrer sig, at samtlige manuskripter blev genstand for en granskning, og at de bedste også fik en chance. Men iøvrigt har vi følt, at vi som responderende organ skal være meget forsigtige med at tage initiativer udadtil. Det er ikke det, der forventes af os. Det er Filmfonden, som har initiativ-virksomheden. Rådet er efter sin plads i loven alene et rådgivende organ, som skal være meget forsigtigt med at være udfarende kraft, fordi man så meget nemt kommer i en skæv situation i forhold til, hvad der siden sker.

PRODUKTIONSSTØTTEN

– Filmrådet som afgive sin stillingtagen til produktionsstøtte på en af tre måder: 1) ved et flertals-ja, 2) ved en henholdende indstilling, som overlader den endelige afgørelse til Filmfondens bestyrelse og 3) ved en slags veto-nej.

– Ja, veto-adgangen består deri, at fonden efter loven kun kan yde garanti til produktioner, som ifølge en af Filmrådet foretagne vurdering må antages at kunne komme i betragtning ved ydelse af kvalitetsbidrag. Kun når vi bruger dette veto, har vi endelig indflydelse på slutresultatet. I andre tilfælde, hvor vi enten anbefaler støtte, eller udtaler, at vi ikke vil benytte vores veto-ret, står Filmfondensbestyrelsen helt frit i sin afgørelse, og det sker ikke helt sjældent, at fondens bestyrelse imødekommer et andragende om garanti for produktionslån i tilfælde, hvor Filmrådet undlader at benytte sin veto-ret uden dog positivt at kunne anbefale støtte.

– Er det ikke næsten altid tilfældet? Der kommer vi jo ind på den forskellige sammensætning af Filmfondens bestyrelse og af Filmrådet. Mens man i rådet ikke har nogen producent-repræsentant – for ligesom at gardere sig imod for dominerende branchesynspunkter – har man jo i bestyrelsen både repræsentanter for producenter, udlejere og biografdirektører – og det vil vel meget nemt blive sådan, at det branchemæssige synspunkt sejrer.

– Jeg overværer ikke forhandlingerne i fondsbestyrelsen, og kan derfor ikke udtale mig herom. Derimod kan jeg nævne en opgørelse over de garantisager, vi har haft i Filmrådet. Man har fra forskellige sider ville hævde, at Filmrådet sidder mægtigt og stærkt på alt, hvad der foregår i dansk spillefilm og har en indflydelse, som er betænkelig. Statistikken giver ikke grundlag for en sådan antagelse.

I årene 1965, 1966 og 1967 har rådet fået forelagt til udtalelse ialt 46 sager. I to tilfælde var det indsendte materiale ikke tilstrækkeligt. I 27 tilfælde har rådet anbefalet, at der ydes garanti for produktionslån – og det er sket med større eller mindre begejstring. I 17 tilfælde har rådet ikke kunnet anbefale, at der ydedes garanti for lån, og i 3 af de 17 tilfælde har vi benyttet vores veto-ret over for fondsbestyrelsen. I 12 af disse 17 tilfælde er filmen kommet i produktion alligevel. Det skal dog i denne forbindelse anføres, at i 3 af de 12 tilfælde har fondsbestyrelsen valgt at yde garanti mod Filmrådets indstilling. At vi i 17 tilfælde er gået imod støtte har altså kun i fem tilfælde haft som en mulig følge, at filmen faktisk ikke er kommet i produktion. Det er ganske interessant at slå fast, at i samtlige de tre tilfælde, hvor Filmrådet har benyttet sin vetoret, er filmen kommet i produktion – uden om Filmfonden. Jeg synes det er en meget positiv ting, at der i Danmark kan og bliver lavet spillefilm, som ikke får støtte fra fonden. Der er ikke tale om noget monopol fra det offentliges side i disse sager.

– Afgiver man et stemmetal i forbindelse med disse indstillinger?

– Oprindeligt gav vi ikke udtryk for divergerende meninger over for Fondsbestyrelsen. Men det er vi kommet væk fra – vi synes det er mere naturligt at give et differentieret billede, så nu giver vi i udtalelser udtryk for eventuelle dissenser.

– Det er på dette punkt især – stadig når man tager de to råds forskellige sammensætning i betragtning, at de kunstneriske og de branchemæssige synspunkter støder sammen – eller altså: ikke støder sammen, men i hvert fald virkelig blandes. For ved denne mellemindstilling, som man har fra rådet, overtager bestyrelsen de facto den kunstneriske vurdering. Det gælder jo principielt, at støtten skal gives til film, som må kunne forventes at få kvalitetsbidrag. Ligger det ikke i hele ordningen?

– Nej, det mener jeg er for kategorisk udtrykt. Rådet må være meget tilbageholdende med at udøve sin veto-ret, fordi det er en vanskelig opgave på manuskriptstadiet at vurdere, om filmen senere vil kunne få præmie.

– Spørgsmålet er bare, om det ikke alligevel er en uklarhed: hvorfor overlade ansvaret fra Filmrådet til Filmfondens bestyrelse.

– Det synes jeg er en ganske naturlig ting. Man har ønsket, at Filmfonden ikke skulle kunne give garanti til revl og krat – der måtte være en mindstegrænse. Men det er ganske naturligt, at når Filmrådet har erklæret, at man er kommet op over denne tærskel, at det så tildes er filmpolitiske synspunkter, som må være afgørende, når fonden skal træffe sin afgørelse. Det er ganske legitimt, at Filmfondens bestyrelse i et vist omfang kan tage beskæftigelsesmæssige hensyn inden for filmbranchen, når de bliver stillet over for tilfælde, hvor Filmrådet ikke har nedlagt veto, men måske har udtalt sig forholdsvis lunkent om andragende.

For Filmrådet er det helt afgørende, at hvis vi mener – ud fra kvalitetsmæssige, æstetiske synspunkter – at kunne bakke et andragende op, så må vi også kunne forvente, at Filmfondensbestyrelsen imødekommer ansøgningerne. Og det har fondsbestyrelsen gjort uden undtagelse.

– Er det ikke uheldigt, at rådet tager stilling til både manuskriptstøtte, sager om garanti for produktionslån og præmiering af de færdige film, hvor manuskripter jo hyppigt tidligere har været forelagt rådet. Foregriber rådet i virkeligheden ikke sin stilling med hensyn til den senere vurdering af den færdige film?

– Konsekvensen skulle i så fald være enten en urimelig mild eller en urimelig hård vurdering af den færdige spillefilm. Men personlig har jeg ikke følt nogen reelle betæneligheder. Jeg mener ikke, at en statistik vil kunne tages til indtægt for en kritisk holdning over for den nævnerende ordning. Men ud fra almindelige formelle synspunkter ville jeg ikke finde det mærkeligt, hvis man ved en revision af loven lavede en udspaltning, således at en jury vurderer de færdige film, og et andet forum tager sig af synopsis og drejebøger.

HAR DET HJULPET

– Har den Filmfond overhovedet hjulpet spor?

– Man kan gribes af et vist mismod når man ser ned over produktionerne i de enkelte år. Håbet om en stærkt stigende kvalitetslinje er i nogen grad blevet beskæmmet. Jeg vil dog understrege, at der inden for de sidste fire år er skabt i hvert fald tre danske film af meget betydelig kunstnerisk værdi. To af disse var ikke blevet produceret uden den betydelige støtte fonden har ydet, og man kan tillade sig med en vis sagtmødighed at besvare det stillede spørgsmål bekræftende.